

## boekennieuws

### Tweetalige schrijfster wint Buchpreis 2020

**BEKRONING** De winnaar van de Duitse Buchpreis 2020 is Anne Weber. De Duitse schrijfster en vertaalster die al jaren in Parijs woont en al haar boeken in het Frans en het Duits schrijft, krijgt de prestigieuze Duitse prijs (25.000 euro) voor haar roman *Amette, ein Heldinnenepos*.

De kracht van Anne Webers vertelling kan zich meten met de kracht van haar heldin: het is adembenemend hoe fris de oude vorm van het epos klinkt en met welk gemak Weber het levensverhaal van de Franse verzetsstrijdster Anne Beaumanoir comprimeert tot een roman over moed, weerstandsvermogen en de strijd voor vrijheid', aldus de jury. (jap)

### Kannibaal en Hannibal worden Hannibal Books

**VERJAARDAG** De dubbeluitgeverij Kannibaal/Hannibal bestaat tien jaar en wordt herdoopt tot Hannibal Books.

Ter gelegenheid van de verjaardag brengt de Vlaamse uitgeverij die bekend is van sport-, foto- en kunstboeken en van catalogi bij grote internationale tentoonstellingen, het boek *When elephants come to town* uit, 'over de fascinatie van de mens voor de olifant over alle tijden en culturen heen'. (jap)

### Twee nieuwelingen in Zweedse Academie

**NOBEL** Net na de drukte van de Nobelprijzen vorige week heeft de Zweedse Academie twee nieuwe leden voorgesteld. In tegenstelling tot de andere zettien zijn het internationaal bekende Zweedse schrijvers: journalist Ingrid Carlberg (59), auteur van de schitterende biografie van Alfred Nobel die zopas in het Nederlands is vertaald, en Steve Sem-Sandberg (62), internationaal gerespecteerd met zijn historische romans over de periode van de Tweede Wereldoorlog *De onzaligen van Łódź*, *Ravensbrück* en *De kinderen van Spiegelgrund*. Met die aanstelling wil de Academie een streep trekken onder het schandaal dat in 2017 rond de Nobelprijs Literatuur losbarstte, meent Reuters. (jap)

### 'De witte' wordt honderd jaar

**VERJAARDAG** Op 5 november verschijnt de schelmenroman *De witte* van Ernest Claes (1885-1968) in een feesteditie. Het is de 128ste druk bij de oorspronkelijke uitgever, Wereldbibliotheek. Het boek wordt in Zichem voorgesteld.

'Hoewel het boek precies honderd jaar oud is, is het nog steeds uiterst leesbaar en aansprekend, vol optimisme, levenslust en met een hoofdrol voor literatuur', meldt de uitgever. (jap)

## recensie

# Theater van de straat

**FOTOGRAFIE** Een Franse uitgever selecteerde samen met de weduwe van Issei Suda 78 nooit eerder gepubliceerde foto's die de grote Japanse meester tussen 1971 en 1983 maakte in en rond Tokio.



Ueno, Tokyo, 1975.



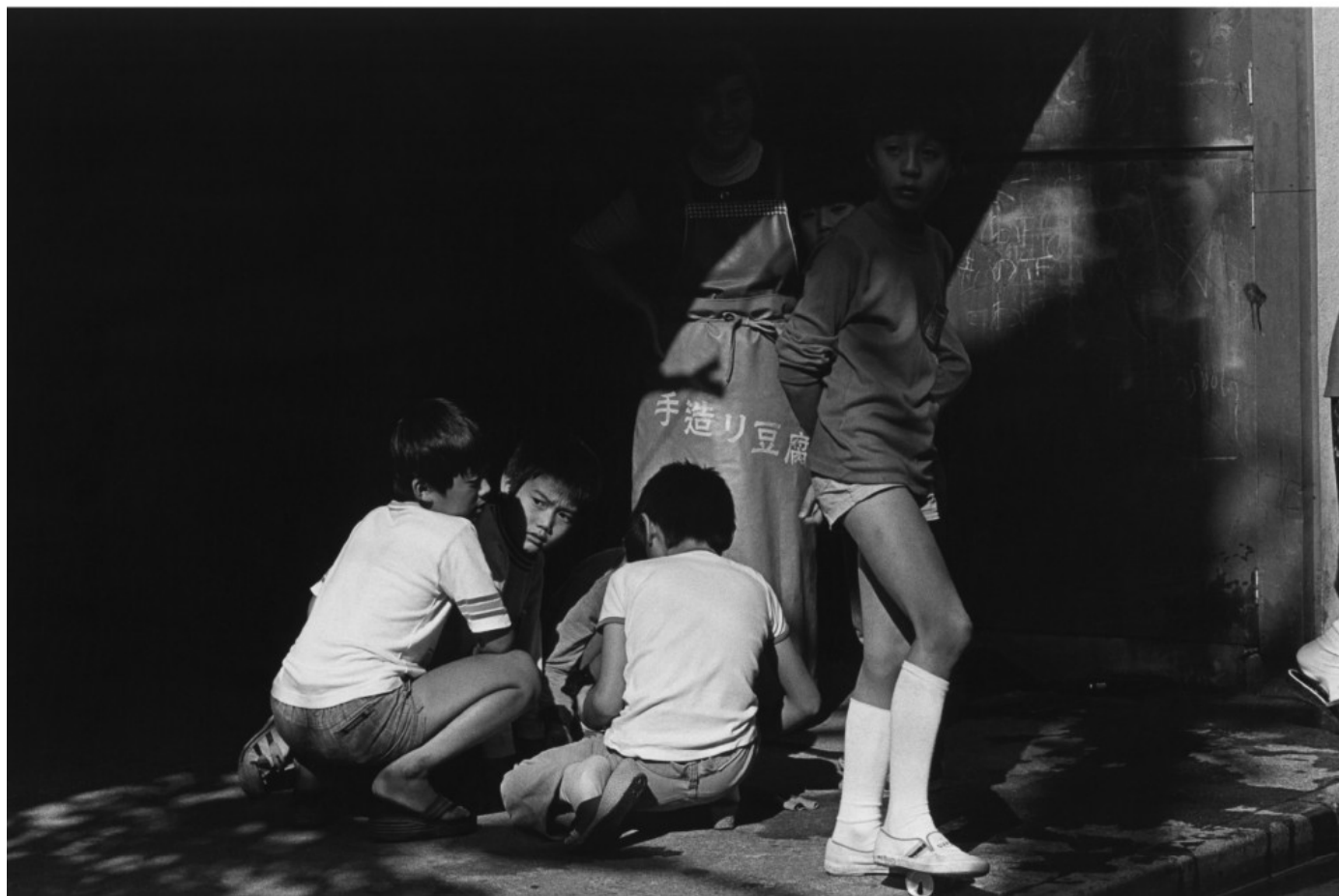
Kanuma, Tochigi, 1973.

'Ik vind dat ze eenvoudig moeten zijn', glimlachte Issei Suda ooit in een video-interview. 'Foto's zouden gewoon foto's moeten zijn.' Een dag nadat de Japanse fotograaf overleed, vorig jaar in maart, schreef zijn galeriehouder in Tokyo Mark Pearson in een warm eerbetoon dat het precies die eenvoud is die ze zo bevredigend maakt. Of het nu om een persoon, een dier of een levenloos voorwerp ging, Suda wist het beeld altijd terug te brengen tot de pure essentie. In die mooie eenvoud, stelde Pearson, openbaarde hij dieptes van karakter en betekenis.

Issei Suda werd geboren in 1940 in Tokio. Na zijn studies aan het Tokyo College of Photography werkte hij van 1967 tot 1972 als vaste fotograaf voor Tenjo Sajiki, het experimentele theatergezelschap van Shūji Terayama, een belangrijke speler van de Japanse avant-garde. Terayama organiseerde zogeheten stadsstukken, waarin hij voortdurend de link legde tussen de stad en het podium en vaak op satirische wijze het burgerlijke leven op de korrel nam.

Festivals, theater en folklore bleven ook het geliefkoosde onderwerp van Suda toen hij freelance ging. Hoewel hij zich heel bewust was van het dagelijkse theater van de straat, waren zijn foto's nooit teatraal, hij hanteerde een stijl die uitblonk in subtiliteit. Hoogstens werd hier en daar een element versterkt door een flits, die hij quasi altijd gebruikte. Met een scherp oog voor de kleine wonderen van elke dag, schipperen zijn zwart-witbeelden voortdurend tussen humor en mysterie, tussen ontroering en beheersing.

In tegenstelling tot generatiegenoten als Daido Moriyama en de andere fotografen van de Provoke-beweging bleef Suda lang onbekend in onze contreien. Het weerhield hem er niet van om een uniek oeuvre op te bouwen. Suda fotografeerde niet alleen veel, maar ook snel en instinctief. Het leverde hem ooit de vergelijking met een Japanse zwaardvechter



Nishihippō, Tokyo, 1979.

op, die zijn tegenstander doorklieft in dezelfde beweging waarmee hij zijn zwaard uit de schede haalt. Met eenzelfde souplesse doorklieft Suda het moment, waardoor het beeld, of het nu om een kwinkslag of een ambiguïteit gaat, stevast blijft nazinderen.

78 is het resultaat van een samenwerking tussen Suda en de jonge Franse uitgever Chose Commune. Twee maanden voor zijn dood begon Suda te werken met de uitgever, en na zijn dood rondde zijn weduwe Yoshiko het project af in november 2019. Toen selecteerden ze in één dag 78 foto's: nooit eerder gepubliceerde beelden die Suda tussen 1971 en 1983 in en rond Tokio maakte. Alle klassieke Suda-elementen zijn aanwezig: mannen en vrouwen, kinderen, dieren, straatscènes, contrast en patronen.

Bij momenten is de sequentie opvallend lichtvoetig, zoals wanneer een minzame zeeleeuw en een gebogen oude vrouw elkaar vriendelijk lijken te begroeten. Hier is vooral de tedere toets van de uitgevers voelbaar, die in het nawoord hun admiratie voor Suda niet wegstoppen.

Tot slot, voor wie de 78ste foto zoekt: die staat helemaal achteraan, klein gedrukt, in de kaft. Suda's schaduw zwaait er naar hemzelf en naar ons – vanaf de andere kant van de lens en van het leven.

Stefan Vanthuyne



Takasaki, Gumma, 1978.



ISSEI SUDA  
78

Chose Commune,  
128 blz., 55 €